

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства розвитку
економіки, торгівлі та сільського
господарства України
№ _____

**Професійний стандарт
„Машиніст огрудковувача”**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Ведення технологічного процесу транспортування, приймання та розподілення концентрату, огрудкування суміші концентрату та шихти у окатки.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція В	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	Розділ 7	Добування металевих руд	Група 07.1	Добування залізних руд
				Клас 07.10	Добування залізних руд

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Розділ	Клас	Підклас
8	811	8112
Робітники з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин	Робітники, що обслуговують гірниче устаткування та устаткування для перероблення корисних копалин	Робітники, що обслуговують устаткування з перероблення руди та породи

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Машиніст огрудковувача 8112.

1.5. Професійна кваліфікація

Машиніст огрудковувача 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г, Д.

Машиніст огрудковувача 5 розряду – трудові функції А, Б, В, Г, Д.

Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення зазначені у п. 5.

1.6. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації):

Працює під керівництвом начальника дільниці / начальника зміни / майстра / бригадира з правом видачі нарядів.

1.7. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток за результатами атестації робочого місця за умовами праці.

Соціальні гарантії надаються на підставі результатів атестації робочих місць за умовами праці відповідно до чинного трудового законодавства України та відображені в колективному договорі підприємства.

Робота пов'язана зі шкідливими та важкими умовами праці. Пільги та компенсації встановлюються відповідно до чинного законодавства.

1.8. Засоби індивідуального захисту

Працівникам видаються безоплатно за встановленими галузевими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту, а також мийні та знешкоджувальні засоби.

На час виконання певних робіт, для яких не передбачені ЗІЗ згідно норм, видаються чергові ЗІЗ колективного (безособового) користування, що передаються однією зміною іншій.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Стать: жіноча і чоловіча.

Вік: 18 років і старше.

Повна або базова загальна середня освіта та одержання професії безпосередньо на виробництві або професійна (професійно-технічна) освіта.

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Машиніст огрудковувача”.

Проходження психофізіологічної експертизи.

Проходження навчання та спеціального навчання з питань охорони праці.

Проходження вступного та первинного інструктажу з охорони праці. Після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці.

Кваліфікаційний іспит або тестування

Психофізіологічні особливості:

фізична сила і витривалість;

швидка реакція на аварійні сигнали;

зорова і слухова пам'ять;

стійкість до монотонної діяльності;

уважність;

стресостійкість;

гострота зору;

відповідальність;

здібність до адаптації;

орієнтація у просторі.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Машиніст огрудковувача” з додатками до свідоцтва про присвоєння кваліфікації „Машиніст огрудковувача”,

4 кваліфікаційний розряд за професією „Машиніст огрудковувача” – 2 рівень НРК,

5 кваліфікаційний розряд за професією „Машиніст огрудковувача” – 3 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання працівників здійснюється у закладах освіти, навчальних центрах або в структурних підрозділах підприємства за різними формами навчання за такими видами: підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, професійно-технічне навчання, спеціальне навчання.

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Первина професійна підготовка, професійно-технічне навчання за професією „Машиніст огрудковувача” 4 розряду – наявність повної загально-середньої освіти, професійна підготовка на виробництві без вимог до стажу роботи.

2.2. Перепідготовка (назва кваліфікації)

Перепідготовка за професією „Машиніст огрудковувача” 4 розряду проводиться за наявності повної загальної середньої освіти та професійно-технічної освіти або професійної підготовки на виробництві.

Перепідготовка за професією „Машиніст огрудковувача” 5 розряду проводиться за наявності повної загальної середньої освіти та професійно-технічної освіти або професійної підготовки на виробництві.

2.3. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Машиніст огрудковувача” 5 розряду. Практичний досвід роботи за професією „Машиніст огрудковувача” 4 розряду не менше 1 року.

2.4. Спеціальне, спеціалізоване навчання Машиніста огрудковувача

Періодичне підвищення кваліфікації згідно потреб та відповідно до змін у законодавстві.

Періодичне навчання і перевірка знань з:

охорони праці, пожежної безпеки;

виробничої санітарії;

прийомів і способів надання домедичної допомоги потерпілим.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Закон України “Про охорону праці”, відомості Верховної ради України, 1992 р., № 49.

Кодекс законів про працю України. відомості Верховної ради України, 1971 р., додаток до № 50.

Наказ Міністерства палива та енергетики України від 25.07.2006 р. № 258 Про затвердження „Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25.10.2006 р. за № 1143/13017.

Наказ Міністерства праці та соціальної політики України Комітету по нагляду за охороною праці від 09.01.1998 р. N 4 Про затвердження „Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.02.1998 р. за N 93/2533, НПАОП 40.1-1.21-98.

Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці № 15 від 26.01.2005 р. „Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою” (із змінами), НПАОП 0.00-4.12-05, НПАОП 0.00-8.24-05.

Наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України № 67 від 25.01.2012 р. „Про затвердження Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.02.2012 р. за № 226/20539, НПАОП 0.00-7.11-12.

Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 1417 від 30.12.2014 р. „Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні” (із змінами), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.03.2015 р. за № 252/26697.

Наказ Міністерства промислової політики України № 28 від 18.01.2002 р. „Про затвердження Випуску 5 „Гірничодобувна промисловість” Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників» (із змінами).

Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1111 від 16.09.2014 р. „Про прийняття національних стандартів України, гармонізованих з міжнародними та європейськими стандартами, міждержавного стандарту як національного стандарту України, затвердження національних стандартів України, змін до нормативних документів України, скасування національних стандартів України та міждержавних нормативних документів в Україні”, Керівництво по системі енергетичного менеджменту ISO 50001.

Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики № 250 від 13.07.2009 р. „Про запровадження ДСТУ ISO 9001:2009” (із змінами), Керівництво по системі менеджменту якості ISO 9001.

Правила, що регулюють відповідну професійну діяльність затвержені в установленому порядку:

Робоча інструкція з професії „Машиніст огрудковувача”.

Правила внутрішнього трудового розпорядку.

Коллективний договір.

Стандарти, стандартні положення та інші нормативні документи, що забезпечують відповідний вид трудової діяльності.

Карта безпеки праці.

Технологічні інструкції, технологічні завдання і вказівки.

Загальнооб’єктова інструкція про заходи запобігання пожежної безпеки.

Інструкції з охорони праці для професії „Машиніст огрудковувача”.

Положення про биркову систему допуску до ремонтів технологічного обладнання з електроприводом.

План ліквідації аварій та інші нормативно-правові акти з охорони праці, промислової санітарії та пожежної безпеки, що діють на підприємстві Перелік робіт підвищеної небезпеки Реєстр небезпек та ризиків.

Інструкція про порядок пуску, експлуатації та зупинення обладнання.

4. Загальні компетентності

1. Здатність відповідально ставитися до професійної діяльності.
2. Знання та дотримання професійної лексики.
3. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.
4. Здатність працювати в команді.
5. Уміння лаконічно і чітко передавати інформацію.
6. Дотримання професійної етики.
7. Запобігання конфліктних ситуацій.
8. Знати методи безпечного виконання робіт з обладнанням, механізмами та інструментом, тощо.
9. Знати основи ощадливого виробництва.
10. Знати правила охорони праці, промислової безпеки.
- 11.** Знати план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій.

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Приймання і здавання зміни	Здатність проводити початок і закінчення робіт	А1
Б	Ведення технологічного процесу огрудковування шихти	Здатність контролювати якість шихти та сирого окатку	Б1
		Здатність контролювати процес огрудковування шихти	Б2
		Здатність контролювати роботу обладнання	Б3
		Здатність проводити технологічне прибирання обладнання, підготовку до планово-запобіжного ремонту	Б4
В	Дотримання вимог охорони праці і промислової безпеки	Здатність дотримуватись вимог охорони праці і промислової безпеки	В1
Г	Надання першої домедичної допомоги постраждалим від нещасних випадків	Здатність надавати першу домедичну допомогу постраждалим від нещасних випадків	Г1
Д	Дотримання норм і правил екологічної безпеки	Здатність дотримуватись норм і правил екологічної безпеки	Д1

6. Опис трудових функцій

Трудові функції	Професійні компетентності	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Знання	Уміння та навички

А. Приймання і здавання зміни	А1	Книга видачі нарядів; Технологічний журнал; Зона обслуговування обладнання; Огрудковувач; Конвеєри; Грохот; Дезінтегратор; Система аспірації; Пневмотраса; Масло станції; Теплові агрегати; Повітропроводи; Водопроводи; Канцелярське приладдя; Засоби зв'язку; Слюсарні інструменти; Гідрозмив; Шланг; Лопата; Мітла; Скребок металевий.	3.1. Устрій, принцип роботи та правила експлуатації огрудковувачів, конвеєрів, грохотів, дезінтеграторів, пило збірників, систем аспірації, пневмотрас, масло станції обладнання, теплових агрегатів, повітропроводів, водопроводів, живильників, засобів вимірювання і автоматики 3.2. Технологічна інструкція 3.3. Правила охорони праці під час дроблення і сортування, збагачення корисних копалин і огрудкування руд і концентратів 3.4. Причини та засоби усунення несправностей обладнання 3.5. Схеми блокування пускових пристроїв і аварійних вимикачів 3.6. Правила пуску, зупинки та експлуатації обладнання робочого місця та допоміжного обладнання	У.1. Вести технічну і технологічну документацію У.2. Користуватись експлуатаційними інструкціями обладнання У.3. Дотримуватися послідовності виконання робіт У.4. Проводити візуальний огляд та перевірку технічного стану обладнання У.5. Очищувати за допомогою мітли, скребоків, сходи та помости у зоні обслуговування обладнання робочого місця У.6. Виконувати прибирання та очищення обладнання У.7. Використовувати пристосування і інструмент У.8. Вести контроль за роботою обладнання У.9. Виконувати нескладні ремонтні та профілактичні роботи вузлів та систем

Б. Ведення технологічного процесу огрудковування шихти	Б1 Б2 Б3 Б4	Огрудковувач; Конвеєри; Грохоти; Контрольно-вимірвальні прилади та автоматика; Засоби зв'язку; Пневмотраси для закачки бентоніту та вапняку; Водопроводи; Дезінтегратор; Система аспірації; Масло станції; Теплові агрегати; Повітропроводи; Встановлена сигналізація; Схема блокування; Слюсарні інструменти; Зона обслуговування обладнання; Дезінтегратор; Гідрозмив; Лопата; Мітла; Кувалда; Скребок металевий.	3.1. Будова і принцип роботи різних видів огрудковувачів, грохотів, конвеєрів 3.2. Вимоги державних стандартів до якості продукції 3.3. Характеристика основних компонентів агломераційної шихти, сирих окатків та їх склад 3.4. Методика визначення якісних показників сировини (фракційний склад, вологість) 3.5. Вплив різних факторів на процес огрудковування 3.6. Способи та методи розрахунку складу шихти 3.7. Технологічна інструкція 3.8. Технологічна схема виробництва окатків в структурному підрозділі 3.9. Стадії підготовки концентрату, бентоніту, вапняку до процесу огрудковування 3.10. Режими, способи та	У.1. Перевіряти стан робочого місця згідно вимог охорони праці, протипожежної, промислової і екологічної безпеки У.2. Перевіряти працездатність устаткування У.3. Користуватись експлуатаційними інструкціями обладнання ▪ У.4. Користуватись технологічним і інструкціями ▪ У.5. Визначати способи та методи розрахунку складу шихти ▪ У.6. Визначати якість показників сирих окатків: вологість, фракційний склад, характеристик и міцності ▪ У.7. Контролювати чистоту поверхні обладнання ▪ У.8. Регулювати процес огрудковування ▪ У.9. Контролювати швидкість

В. Дотримання вимог охорони праці і промислової безпеки	В1	Засоби індивідуального захисту; Засоби колективного захисту; З а с о б и пожежогасіння.	3.1. Політику та цілі підприємства в галузі охорони праці 3.2. Вимоги безпеки, що пред'являються до Машиніста огрудковувача (загальні вимоги, вимоги безпеки перед початком робіт, під час виконання робіт та під час завершення роботи, основні небезпечні та шкідливі промислові фактори, безпечна організація роботи та утримання робочого місця) 3.3. Вимоги щодо застосування, утримання та зберігання спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального та колективного захисту 3.4. Заходи електробезпеки 3.5. Заходи пожежної безпеки 3.6. Інструкцію з охорони праці для машиніста огрудковувача 3.7. Закон України «Про охорону праці» 3.8. Позиції плану ліквідації аварій	У.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поведження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва У.2. Використовувати засоби колективного та індивідуального захисту У.3. Діяти в аварійних ситуаціях згідно «Плану ліквідації аварій» У.4. Використовувати первинні засоби пожежогасіння У.5. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт У.6. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку У.7. Виконувати положення Колективного договору підприємства У.8. Виконувати вимоги трудової дисципліни та регламенту виконання робіт У.9. Проводити

Г. Надання першої домедичної допомоги постраждалим від нещасних випадків	Г1	Аптечка для машиніста огрудковувача.	3.1. Правила та прийоми надання першої домедичної допомоги постраждалим від нещасних випадків, від гострого захворювання та під час аварій 3.2. Місце знаходження засобів надання першої домедичної допомоги	У.1. Визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих при нещасних випадках У.2. Надавати першу домедичну допомогу постраждалим при різних видах травм та ушкоджень У.3. Транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги

Д. Дотримання норм і правил екологічної безпеки	Д1	Матеріали та інструменти для ліквідації наслідків розливу нафтопродуктів; Тара для відходів.	3.1. Політику підприємства в галузі охорони навколишнього середовища 3.2. Цілі підприємства в галузі екології 3.3. Основи ощадливого підприємства, система 5 С 3.4. Положення Системи менеджменту навколишнього середовища (СМОС) 3.5. Вимоги законодавства в галузі охорони навколишнього середовища 3.6. Реєстр екологічних аспектів свого підрозділу 3.7. Інструкцію з поводження з відходами 3.8. Наказ про моніторинг розливів нафтопродуктів 3.9. Закони України «Про відходи», «Про охорону земель»	У.1. Проводити збір відходів виробництва роздільно по видах У.2. Ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу „Федерація металургів України”.

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту